

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ, ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

Слесарчук В.Ю.¹, Хомяк Н.В.², Кайдаш С.П.³,

Потапова Т.М.⁴, Залигіна Е.В.⁵

¹ vladlenaslesarchuk@gmail.com

кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної та клінічної фармації,

² nina.homyak@i.ua

Кандидат медичних наук, асистент кафедри загальної та клінічної фармації,

³ skaidash1704@gmail.com

Асистент кафедри загальної та клінічної фармації,

⁴ tanypotapova777@gmail.com

Кандидат медичних наук, асистент кафедри загальної та клінічної фармації,

⁵ avis.rara@hotmail.com

викладач кафедри загальної та клінічної фармації

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

м. Дніпро, Україна

У сучасних умовах ринку праці та особливостей працевлаштування, зростають вимоги до професійної компетентності випускників, що обумовлює якісно нові форми та методи вищої освіти, спрямовані на розширення сфери самостійної діяльності студентів, які формують навички самоорганізації та самоосвіти. Самостійна робота є одним з найважливіших компонентів освітнього процесу, що передбачає інтеграцію різних видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, яка здійснюється як під час аудиторних, позааудиторних занять, без участі викладача, так і під його безпосереднім керівництвом [1, 2]. У контексті сучасної системи навчання самостійна робота

домінує серед інших видів навчальної діяльності студентів після практичної підготовки (може становити до 50% навчального програмового матеріалу) та дозволяє розглядати накопичувані знання як об'єкт власної діяльності студента. Самостійна робота на кафедрі загальної та клінічної фармації Дніпропетровської медичної академії передбачає поетапне засвоєння нового матеріалу, повторення та закріплення, його застосування на практиці. Ефективність самостійної роботи залежить від її організації, змісту, взаємозв'язку та характеру завдань [1, 2]. З одного боку, самостійна робота розглядається як педагогічний засіб організації та управління самостійною діяльністю студента-провізора в навчальному процесі, з іншого боку, – це особлива форма навчально-наукової діяльності майбутнього фахівця в галузі фармації.

Загальною проблемою вищої освіти є зменшення кількості годин на вивчення програмового матеріалу, тому викладачі на нашій кафедрі часто застосовують випереджувальні завдання. Ці завдання спрямовані на повне або часткове попереднє самостійне вивчення студентами навчального матеріалу, який буде висвітлюватися викладачем на планованих заняттях. Попередньо вивчений студентами матеріал можна використовувати на лекціях, практичних заняттях у вигляді презентацій, рефератів, наукових доповідей, складання плану-конспекту навчального матеріалу, обговорювати у процесі дискусії тощо. Проаналізувавши ефективність даного виду самостійної роботи студентів фармацевтичного профілю, можна зробити висновок, про те, що така робота ефективна. Рівень засвоєння нового матеріалу після попереднього опрацювання вищій (аналізували за показниками вхідного та вихідного контролю знань студентів) у порівнянні з відсутністю попереднього опрацювання.

Важливим для активізації пізнавальної діяльності є вибір методів самостійної роботи студентів і ефективно їх поєднання. До методів самостійної роботи студентів ми віднесли розв'язування задач, робота з навчальними книгами, робота з електронним підручником, робота з зошитами з друкованою основою. На нашу думку, застосування зошитів з друкованою основою

активізує самостійну аудиторну роботу студентів під керівництвом викладача та самостійну позааудиторну роботу по підготовці до практичного заняття. За своїм функціональним призначенням зошити з друкованою основою та підручники є взаємодоповнюючими засобами навчання. Зошити з друкованою основою призначені для усвідомлення навчального матеріалу, а тому містять систему орієнтирів для поетапного формування розумових дій. Він допомагає організувати самостійну роботу, сприяє у набутті практичних знань, умінь і навичок. При використанні зошитів з друкованою основою можна виділити такі позитивні сторони для організації самостійної роботи: наявність завдань для самоконтролю, наявність професійно орієнтованих завдань, присутність завдань на закріплення, узагальнення і систематизацію знань та умінь, наявність переліку літератури для самопідготовки з конкретної теми, наявність завдань проблемного характеру.

Також, на кафедрі застосовується система дистанційного навчання, що працює на відкритій і найбільш популярній в світі платформі – Moodle. Вона дозволяє ефективно обмінюватися навчальним контентом, взаємодіяти он-лайн та використовувати сучасні технології для втілення в життя. Також створено окремий курс «Підготовка до ліцензійного екзамену КРОК-1» та «КРОК-2», де студент може знайти всі тести, розподілені по дисциплінам та за тематикою [3]. Таким чином, важливе значення для студентів мають завдання для самоконтролю, які водночас виконують три функції: навчальну, коригуючу, контролюючу.

Отже, ми вважаємо, що належним чином обрана форма самостійної роботи, дозволяє якісно засвоїти студентами навчальний матеріал, раціонально організовує співпрацю студентів та викладача, та закладає фундамент для подальшої постійної самоосвіти та самовдосконалення.

Література:

1. Канак Л. А. Шляхи активізації самостійної роботи студентів при вивченні хімії у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації //

Мат. Всеукр. науково-методична інтернет-конференція, м. Черкаси, жовтень, 2014. – С. 304-308.

2. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. - Т.: ТИПУ, 2008.
3. Машейко І.В. Перспективи впровадження сучасних інформаційних технологій в учбовий процес вищих медичних навчальних закладів // І.В. Машейко, Г.Б. Пелешенко, І.Ю. Письменецька, А.М. Машейко // Формування сучасної концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали VIII наук.-практ. конф. – Х., 2015. – С. 14.